Stanovisko Nejvyššího soudu SSR ze dne 24.09.1970, sp. zn. Cpj 17/70, ECLI:CZ:NS:1970:CPJ.17.1970.1

Číslo: 18/1971

Právní věta: K postupu súdov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak niektorý z manželov dostal za trvania manželstva podla ustanovenia § 11 či § 12 vyhlášky Ministerstva financií č. 137/1968 Zb. (vo znení vyhlášky č. 26/1969 Zb.), /1/ o finančnej, úverovej a inej pomoci družstevnej a individuálnej bytovej výstavbe, od socialistickej organizácie, v ktorej pracuje, alebo od národného výboru pôžičku na individuálnu bytovú výstavbu.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 24.09.1970

Spisová značka: Cpj 17/70

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Bezpodílové spoluvlastnictví manželů

Předpisy: 40/1964 Sb. § 145
§ 11
§ 12
§ 149
§ 150 137/1968 Sb. § 5

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 18/1971 sb. rozh.

K postupu súdov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak niektorý z manželov dostal za trvania manželstva podľa ustanovenia § 11 či § 12 vyhlášky Ministerstva financií č. 137/1968 Zb. (vo znení vyhlášky č. 26/1969 Zb.), /1/ o finančnej, úverovej a inej pomoci družstevnej a individuálnej bytovej výstavbe, od socialistickej organizácie, v ktorej pracuje, alebo od národného výboru pôžičku na individuálnu bytovú výstavbu.

(Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SSR z 24. 9. 1970, Cpj 17/70)

Pôžička na individuálnu bytovú výstavbu (tzv. stabilizačná pôžička), aj keď zmluvu o nej uzavrie za trvania manželstva len jeden manžel s organizáciou, v ktorej pracuje (§ 11 vyhlášky č. 137/1968 Zb.), alebo s národným výborom (§ 12 citovanej vyhlášky), je v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 O. z.

spoločným dlhom manželov dotiaľ, kým ju organizácia pracovníkovi alebo národný výbor občanovi neodpustí (§ 11 ods. 4 a 5 a § 12 ods. 5 citovanej vyhlášky). Ak k odpusteniu pôžičky ku dňu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva nedošlo z toho dôvodu, že sa ešte nesplnili pre to stanovené podmienky, treba sa s pôžičkou ako s dlhom pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaoberať (porov. aj rozhodnutie uverejnené pod č. 46/1966 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR).

Spravidla sa dlhy vyporiadajú tak, že ich na seba vezme alebo sa nimi zaťaží len jeden z manželov, na čo treba prihliadnuť pri rozdelení aktív. Treba zdôrazniť, že tým sa upraví len vzájomný vzťah medzi manželmi, no voči veriteľovi sú manželia povinní naďalej tak, ako boli pred vyporiadaním. Z toho vyplýva, že ak veriteľ vymôže dlh od manžela, ktorému dlh pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva nepripadol, bude mať tento manžel voči druhému manželovi postih. V prípadnom rozhodovaní o tomto nároku bude musieť súd vychádzať z toho, ako sa vyporiadalo bezpodielové spoluvlastníctvo a komu bolo uložené vyplatenie dotyčného dlhu.

U tzv. stabilizačných pôžičiek by bol takýto postup vhodný iba v tom prípade, keby sa pôžička musela zaplatiť. V tých prípadoch však, kde by došlo k odpusteniu pôžičky (a tých je v praxi neporovnateľne viac), bol by takýmto riešením ukrátený ten z manželov, ktorému pripadlo menej aktív práve preto, že mu nebolo uložené zaplatiť dlh.

Ak vychádzame z toho, že sa o tzv. stabilizačnej pôžičke ako o dlhu jestvujúcom v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva musí rozhodnúť, nezostáva iné, ako stanoviť podiely, v akých budú manželia dlh z pôžičky v prípade jej zaplatenia znášať (pričom pri stanovení aktív možno prihliadnuť aj na záväzok manžela pracovať určitý čas v podniku, ktorý poskytol požičku). Ak dôjde k odpusteniu pôžičky, nebude to nijako vplývať na vyporiadanie medzi manželmi. Ak pôžička nebude odpustená a veriteľ ju vymôže len od jedného z manželov (spravidla od toho, s ktorým uzavrel zmluvu), nastane situácia ako u iných dlhov, tj. na prípadný návrh manžela, ktorý dlh splatil, rozhodne súd o povinnosti druhého manžela znášať zo zaplatenej sumy diel, ktorý zodpovedá podielu, aký mu bol z dlhu určený pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva.

1) v ČSR vyhlášky č. 14/1969 Zb.